

Õpetaja: Kersti Jürgenson

Klass: Kõik G 3. klassid, kes on valinud meedia mooduli

Moodul: Meedia. **Eeldusained:** „Meedia alused”, „Meediažanrid”

Kursused: Iga kursuse kestvus 35 tundi, 2 tundi nädalas; „Koolileht I”, II „Koolileht II”

Õppevara:

Õpetaja koostatud materjalid (kättesaadavad kooli „Hariduse“ serveris „Õp Kersti Jürgensoni“ kaustas), Külliki Kase “Meedia mõju” Koolibri 2013 (see õpik on õpilasel käes), Priit Pulleritsu ja Mart Raudsaare “Uudise töövihik”, Tartu Ülikooli Kirjastus 2001, Tiit Hennoste „Meediaõpetuse materjalide mapp gümnaasiumile. Koolileht” Tartu Ülikool 2005

Üldpädevuste arendamine:

1. väärtuspädevus: tekstide lugemine, kuulamine, loomine, vaatamine ja analüüsimine, vastuoluliste temade ja ühiskondlike kitsaskohtade hindamine erinevatest vaatepunktidest;
2. sotsiaalne pädevus: rühma- ja paaristööd, klassiülesed arutelud, enese seisukohtade kriitiline hindamine ja selgitamine, kaaslaste seisukohtade aktsepteerimine ja ärakuulamine;
3. enesemääratluspädevus: enese asetamine erinevatesse kontekstidesse, erinevate teksti- ning esinemisstiilide ja väärtuste analüüsimine;
4. õpipädevus: tegevuse planeerimine ja struktureerimine ülesannet ja ennast analüüsides ning erinevaid kavandamismeetodeid kasutades, erilaadiliste tekstide analüüsimine, struktureerimine, kirjutamine; märksõnade ja põhiideede leidmine, kokkuvõtlike tabelite ja jooniste loomine või analüüsimine, sobivatest teabeallikatest info leidmine;
5. suhtluspädevus: erinevate stiiliregistrite ja kontekstide seostamine ning läbiharjutamine, erinevat liiki tekstide analüüs ja loomine, vastutustunde kasvatamine oma sõnade ja tegude eest;
6. matemaatikapädevus: sarnastes nähtustes erinevuste ja erinevates nähtustes sarnasuste leidmine, tekstide ja nähtuste dekonstrueerimine ja struktureerimine, narratiivse teksti sümbolites visualiseerimine, teaduskeele tavade rakendamine, ressursside hindamine ja sündmuste prognoosimine, diagrammide, tabelite põhjal sidusate tekstide kirjutamine;
7. ettevõtlikkuspädevus: erinevate valdkondade ja oma suutlikkuse hindamine ning vastavalt sellele edasise töökäigu planeerimine, ajurünnakute ja erinevate vaatepunktide kasutamise abil loova mõtlemise arendamine, rühmatöodes tööjaotuse loomine ja ülesannete hindamine kasu / kahju / ressursside jne seisukohast;

Oodatavad õpitulemused. Kursuste lõpetamisel õpilane:

II kursuse lõpul

- 1) oskab rakendada sobivat viisi info edastamiseks trükimeedias;
- 2) oskab näha meediat kui süsteemi, näeb probleeme, mis on tekstide taga;
- 3) eristab fakti arvamusest ning usaldusväärset infot küsitavast, oskab fakte kontrollida;
- 4) oskab oma tekste analüüsida, analüüsida tekstide kohta tulevat kriitikat, anda argumenteeritud tagasisidet teiste tekstide kohta;
- 5) oskab kirjutada uudist, arvustust, reportaaži, kolumni, arvamyslugu, olemuslugu;
- 6) argumenteerib veenvalt ja selgelt ning kaitseb oma seisukohti suuliselt ja kirjaliku arutleva teksti vormis;
- 7) teab inimeste staatuse erinevust meedias;
- 8) tajub teksti autori eesmäärke ning motiive; leiab viiteid ja vihjeid teistele tekstidele, tõlgendab teksti seostuvate tekstide kontekstis;
- 9) on osalenud iga koolilehe numbri väljaandmises oma valitud rollis ja rolli täitnud.

Hindamine

Hinnatakse PÜ hindamisjuhendi ning eesti keele, kirjanduse ja meedia hindamistabeli järgi (vt lisa 1). Kursusehindest moodustavad 50% protsessihinded (lugude eest, sest kõik lood ei pruugi pääseda lehte), 25% rühmatööd (koolileht ilmub oktoobris, novembris, detsembris (I kursus) ja veeburaris, märtsis, aprillis (II kursus) rühmatööna) ja 25% eneseanalüüs (kursuse lõpus).

Protsessihinne kujuneb tööde põhjal järgmiselt: iga õigeaks ajaks esitatud nõuetele vastav töö annab plussi, nendele nõuetele mittevastav (st tähtajaks tegemata jäänud) töö miinuse. 5 plussi = 5, 4 plussi = 4, 3–2 plussi = 3, 1 pluss 2. Milline on õpilase roll koolilehes, lepitakse kokku kahe esimese kohtumisinädala jooksul. Rolli saab vajadusel õpetajaga kokku leppides muuta.

Kursuse hinne kujuneb 3 arvestusliku hinde keskmise hindena.

Õppesisu

I ja II kursus

Koolilehe tegemine (praktiline osa). Koolileht. Selle staatus. Koolilehe liigid. Klassikalise koolilehe formaat (uudised, arvamused, ilukirjanduslik osa, teadaanded, kroonika). Koolilehe kujundamise ja küljendamise algteadmised. Meediateksti üldtunnused. Rollid koolilehes (peatoimetaja, toimetaja, reporter, kujundaja ja küljendaja). Koolilehe täitmise etapid. Teemade otsimine. Uudis (pealkiri, juhtlõigu jutustav ja kokkuvõtlik vorm, A-, B-, C-teema, perspektiiv). Teksti sobivus koolilehte (meediaeetika, ajakirjanduseetika, isikuandmekaitse seadusest tulenevad piirangud). Keeleline loovus ja õigekeelsus. Õpilane kui massikommunikaator : rolli piir ajakirjaniku, õpilase, aramusliidri, spetsialisti vm vahel. Tekstide tõlgendamine, retseptiooni erinevuse põhjused: teadmised, isiklik kogemus, kultuuritaust. Teksti adressaat ja vastuvõetavus. Meediakanalid. Kirjutatud teksti, kuuldeteksti ja audiovisuaalse teksti esitusviisid ning vahendid (lindistamine, märkmetehnika, redigeerimine). Meediatekstide usaldusväärsus (faktide kontrollimise tähtsus). Verbaalne ja visuaalne mõjutamine: selle vältimine või teadlik kasutamine koolilehes. . Autoripositsioon, info allikad ja nende usaldusväärsus. Kriitiline ja teadlik lugemine. Fakti ja arvamuse eristamine. Sotsiaalsete tunnuste ja müütide konstrueerimine meediatekstis. Kui meedia on liiga teinud – erinev staatus, Avaliku Sõna Nõukogu lahendid, eri osapooltele sõna andmine. Oma seisukoha eetilise ja asjakohane sõnastamine. Meedia retoorika ja argumendid.

Uudise kujunemine, juhtlõik, pealkiri. Pealkiri. Meediatekstide seostamine: viited ja vihjed, vahendamise ulatus ja eesmärgid. Olemuslugu. Intervjuu. Reportaaž. Arvamus. Kolumn. Segāzanrid.